

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЪВЕТ

Брюксел, 23 септември 2026 г.
(OR. en)

2025/0380(COD)

PE-CONS 47/26

CLIMA 354
ENV 820
ENER 443
TRANS 453
COMPET 843
ECOFIN 900
CODEC 1310

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно: РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изменение на Решение (ЕС) 2015/1814 по отношение на резерва за стабилност на пазара за сградния сектор, сектора на автомобилния транспорт и допълнителните сектори

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2026/...
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от ...

за изменение на Решение (ЕС) 2015/1814
по отношение на резерва за стабилност на пазара
за сградния сектор, сектора на автомобилния транспорт
и допълнителните сектори

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 192, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура²,

¹ ОВ С, С/2026/1968, 28.4.2026 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/1968/oj>.

² Позиция на Европейския парламент от 15 септември 2026 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от

като имат предвид, че:

- (1) На 4 ноември 2016 г. влезе в сила Парижкото споразумение, прието на 12 декември 2015 г. по Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата (наричано по-нататък „Парижкото споразумение“)³. Страните по Парижкото споразумение се договориха за задържане на покачването на средната температура в световен мащаб до значително под 2 °C над нивата от прединдустриалния период и полагане на по-нататъшни усилия за ограничаване на покачването на температурата до 1,5 °C над нивата от прединдустриалния период.
- (2) В заключенията си от 12 декември 2019 г. Европейският съвет одобри целта за постигане до 2050 г. на неутрален по отношение на климата Съюз в съответствие с целите на Парижкото споразумение.

³ ОВ L 282, 19.10.2016 г., стр. 4.

- (3) С Решение (ЕС) 2015/1814 на Европейския парламент и на Съвета⁴ бе създаден резерв за стабилност на пазара, с който се намаля рискът от неравновесие на търсенето и предлагането поради стартирането на система за търговия с емисии за сградния сектор, сектора на автомобилния транспорт и допълнителните сектори, въведена с Директива (ЕС) 2023/959 на Европейския парламент и на Съвета⁵, и се засилва устойчивостта му на сътресения.
- (4) Анализите на очакваното функциониране на резерва за стабилност на пазара, при които бе взета предвид актуалната информация, показват, че целевото изменение на някои параметри би допринесло за подобряването на предвидимостта на пазара и ценовата стабилност през първите години на новата система за търговия с емисии.

⁴ Решение (ЕС) 2015/1814 на Европейския парламент и на Съвета от 6 октомври 2015 г. относно създаването и функционирането на резерв за стабилност на пазара към схемата на Съюза за търговия с емисии на парникови газове и за изменение на Директива 2003/87/ЕО (ОВ L 264, 9.10.2015 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1814/oj>).

⁵ Директива (ЕС) 2023/959 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза и Решение (ЕС) 2015/1814 относно създаването и функционирането на резерв за стабилност на пазара за системата на Съюза за търговия с емисии на парникови газове (ОВ L 130, 16.5.2023 г., стр. 134, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj>).

- (5) Постигането на целите на Съюза в областта на климата ще изисква значителни публични и частни инвестиции на равнището на Съюза и на държавите членки, които да бъдат предназначени за мерки в областта на климата и енергийния преход при сградите и автомобилния транспорт, като се прогнозира допълнителни нужди от екологосъобразни инвестиции до 2030 г. Системата за търговия с емисии за сградния сектор, сектора на автомобилния транспорт и допълнителните сектори следва да се съпътства от допълващи национални мерки. Това ще даде възможност на домакинствата и ползвателите на транспорт да реагират ефективно, като преминат към екологично чисто отопление и алтернативи на автомобилния транспорт. В съответствие с член 30г, параграф 6 от Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁶ държавите членки следва да изразходват приходите от търговията с емисии за сградния сектор, сектора на автомобилния транспорт и допълнителните сектори за целите, свързани с климата и енергетиката, определени за съществуващата система за търговия с емисии, като дават приоритет на дейности, които могат да допринесат за справяне със социалните аспекти на системата за търговия с емисии в сградния сектор, сектора на автомобилния транспорт и допълнителните сектори, или за мерки конкретно за преодоляване на опасенията, свързани с тези сектори, включително за националното участие в прогнозните общи разходи за социалния план за климата в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) 2023/955 на Европейския парламент и на Съвета⁷.

⁶ Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на система за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj>).

⁷ Регламент (ЕС) 2023/955 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за създаване на Социален фонд за климата и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1060 (ОВ L 130, 16.5.2023 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj>).

- (6) С цел да се повиши дългосрочната предвидимост на пазара, квотите, прехвърлени в резерва за стабилност на пазара за сградния сектор, сектора на автомобилния транспорт и допълнителните сектори, следва да останат валидни и след 31 декември 2030 г.
- (7) Ако общият брой квоти в обращение спадне под 260 милиона квоти, едно по-постепенно и гъвкаво освобождаване на квотите би допринесло за подобряване на стабилността на пазара и предвидимостта за пазарните участници. Поради това, механизмът за освобождаване на квоти следва да отчита разликата между общия брой квоти в обращение и по-ниския праг.
- (8) С цел да се подобри гъвкавостта на реагиране на неоправдани ценови колебания и да се увеличи предвидимостта на пазара, механизмът за повишаване на ценовата стабилност през първите три години от схемата за търговия с емисии за сградния сектор, автомобилния транспорт и допълнителните сектори следва да бъде внимателно подсилен. Това би могло да включва освобождаване на по-голямо количество квоти на пазара без забавяне. Ако този механизъм се прилага два пъти през един и същ 12-месечен период, допълнителното освобождаване следва да се извърши два пъти.

- (9) Системата за търговия с емисии за сградния сектор, сектора на автомобилния транспорт и допълнителните сектори и националните мерки на държавите членки в тези сектори се подсилват взаимно. Постепенното и гладко стартиране на тази нова система за търговия с емисии подкрепя навременното прилагане на мерките на държавите членки за постигане на целта на Съюза в областта на климата за 2030 г., като осигурява социално справедлив преход и избягва неоправдано ценово въздействие върху уязвимите домакинства и ползватели на транспорт. Поради това в доклада си до Европейския парламент и до Съвета относно прилагането на новата система за търговия с емисии в контекста на прегледа съгласно член 30и от Директива 2003/87/ЕО, Комисията ще включи по целесъобразност задълбочена оценка на механизмите за ценова стабилност съгласно член 30з от същата директива и на прилагането на правилата на резерва за стабилност на пазара за сградния сектор, сектора на автомобилния транспорт и допълнителните сектори съгласно Решение (ЕС) 2015/1814, за да се гарантират както екологосъобразността, така и социалната справедливост. Прегледът има за цел да обърне по-специално внимание на функционирането на мярката срещу прекомерни цени, насочена към това да даде повече сигурност за гражданите, че цената на въглеродните емисии през първите години от функционирането на тази нова система за търговия с емисии няма да надвиши равнището по член 30з от Директива 2003/87/ЕО, както и да прецени дали тази мярка ще бъде продължена след 2029 г.

- (10) Доколкото целта на настоящото решение, а именно укрепване на резерва за стабилност на пазара на системата за търговия с емисии в сградния сектор, сектора на автомобилния транспорт и допълнителните сектори, по-специално чрез повишаване на гъвкавостта на реагиране на системата и пазарната стабилност, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците от действието, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящото решение не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (11) Поради това, Решение (ЕС) 2015/1814 следва да бъде съответно изменено,

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1
Изменения на Решение (ЕС) 2015/1814

Решение (ЕС) 2015/1814 се изменя, както следва:

1) Член 1а се изменя, както следва:

- а) в параграф 3 второто изречение се заличава;
- б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Общият брой квоти в обращение, попадащи в обхвата на глава IVа от Директива 2003/87/ЕО, се публикува ежегодно от Комисията до 1 юни на следващата година, отделно от броя на квотите в обращение съгласно член 1, параграф 4 от настоящото решение. Общият брой квоти в обращение съгласно настоящия член за дадена година е кумулативният брой издадени квоти, попадащи в обхвата на посочената глава, минус кумулативното количество, изразено в тонове, на проверените емисии, попадащи в обхвата на същата глава, за периода между 1 януари 2028 г. и 31 декември същата година и всички квоти, попадащи в обхвата на посочената глава, отменени в съответствие с член 12, параграф 4 от Директива 2003/87/ЕО. Първата публикация се извършва до 1 юни 2028 г.“;

- в) в параграф 5 се добавя следната алинея:

„Всяка година, в която общият брой квоти в обращение е между 210 млн. и 260 млн., от резерва се освобождават допълнителни квоти. Допълнителното количество се изчислява, като от числото 100 млн. се извади умножената по две разлика между общия брой квоти в обращение и 210 млн. Това допълнително количество се добавя към количеството квоти, подлежащи на продажба чрез търг от държавите членки съгласно член 10, параграф 2 от Директива 2003/87/ЕО, считано от 1 септември на въпросната година.“;

- г) параграф 7 се заменя със следното:

„7. Обемите, които се освобождават от резерва в съответствие с член 30з от Директива 2003/87/ЕО, се добавят към количеството квоти, попадащи в обхвата на глава IVа от посочената директива, които се продават на търг от държавите членки съгласно член 30г от същата директива. Ако по силата на член 30з, параграф 2 от Директива 2003/87/ЕО от резерва бъдат освободени квоти, към освободените от резерва квоти се добавят 20 млн. квоти. Обемите, които се освобождават от резерва, се разпределят равномерно за период от три месеца с начало не по-късно от два месеца след датата, на която условията са били изпълнени с оглед на информацията, публикувана във връзка с това в *Официален вестник на Европейския съюз* съгласно член 30з, параграф 8 от Директива 2003/87/ЕО.“;

2) В член 3 се добавя следната алинея:

„По отношение на член 1а от настоящото решение при прегледа, посочен в първа алинея от настоящия член, се отчита броят на оставащите квоти, като се вземат предвид както екологосъобразността, така и социалната справедливост.“.

Член 2

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в ...

За Европейския парламент:

Председател

За Съвета

Председател
